

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvemši nedelj
in praznikov.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po
pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO:
SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 13.
TELEFON ŠTEV. 552.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka
za odgovor.

Račun pri poštnem ček, uradu štev. 13.633.

Po češkoslovaških volitvah.

Niso še znani točni podatki češkoslovaških volitev, vendar je celotna slika jasna in nauk volitev evidenten.

Kot prva in najmočnejša češka stranka so izšli iz volitev republikanci s svojim kmetijskim programom. Stanovsko stališče je torej pravilno, kar dokazujejo tudi izvoljeni poslanci obrtnikov. Volilec se opredeljuje po stanovski pripadnosti, potreben gospodarski kompromis pa sklene njegov zastopnik v parlamentu. Pravilnost tega nazora dokazuje najmočnejša češka stranka.

Češka zemljoradniška stranka pa je podala še en dokaz. Samo ona je dosegla od vseh čeških narodnih strank na Slovaškem in v Podkarpatski Rusiji uspeh. Z drugimi besedami se pravi to: stanovsko geslo vodi najbolj k ujedinenju. Ko zavlada zavest stanovske skupnosti med Čehom in Slovakom, tedaj je tudi zavest državne skupnosti tu. Za stranko češkega kmeta je mogel glasovati slovaški kmet, vsaki drugi češki stranki je odrekal svoje zaupanje.

Eno najbolj markantnih dejstev je poraz narodnih demokratov. Še pred petimi leti je dobil dr. Kramář v Pragi največ glasov, letos je padel od 110.000 glasov na 75.000. In kakor v Pragi, tako povsodi. Ne pomaga, če se stranka naziva demokratično, če pa v resnici ni. In kakor je dobro sicer, če zalaga kapital stranko z denarjem, tako se to ob volitvah kaznuje, ker s kapitalistično pomočjo se ne da voditi ljudske politike. Do pičice enaki češkim narodnim demokratom so naši samostojni demokrati, zato bodo tudi oni šli njihovo pot in časi, ko je dobil njihov kandidat v Ljubljani 4000 glasov, so končani.

Poleg narodnih demokratov so najbolj nazadovale socialni demokrati. Tudi to je nad vse razumljivo in tudi za nas poučno. Socialna demokracija je v krizi. Trdi, da je marksistična, toda priznava, mora, da je dosledno izvajal marksizem v praksi nemogoče. Njena ideologija se ruši in ljudstvo izgublja vero v njo. In zato se obrača skrajnežem in zato so pridobili komunisti in narodni socialisti. Oboji so danes doslednejši od socialnih demokratov. Prvi se še vedno drže marksizma in gredo z utopijo skozi zid, drugi pa so že zgradili most med nacionalizmom in socializmom, med programom in realnostjo. Zato so pridobili in postali danes v Pragi najmočnejša stranka.

In pridobili so tudi klerikali. Dasi ni dvoma, da je poostrežen kulturnega boja bila njim v korist, vendar ni v tem glavni vzrok njih zmage. V prvi vrsti so izvajali zmago s svojo organizacijo, ki zlasti med ženskimi svetom — in tudi ta voli na Češkoslovaškem — presega vse druge politične organizacije.

In veliko zmagi slavi tudi gospod Hlinka. Število svojih mandatov je skoraj podvojil in to v najhujši borbi. Avtonomistična misel se je torej izkazala za enkrat še kot nepremagljivo. Tudi to je naravno. Proti forsiranim novotarijam praške vlade — pa naj so bile te še tako dobro mišljene — je morala nastati reakcija. Nasilne odredbe so to reakcijo še pomnožile in zato je gospod Hlinka žel. Slovaški problem je postavljen skoraj enako tako, ko pri nas hrvatski ali slovenski. Ni slovaški narod proti skupnosti s Čehi, toda svoje posebnosti hoče imeti varovane. Nova uprava, in če bi bila najboljša, se ne more takoj udomaćiti med narodom. Če pa dela ta uprava še napake, če razburja duhove, potem pa nujno rodi odpor proti sebi. Avtonomistična misel se da zato ubiti le s spoštovanjem demokratičnega načela, da se

Danes priseže St. Radić kot prosvetni minister.

Beograd, 18. novembra. Včeraj je bilo rešeno dvojno važnih vprašanj, ki so bila te dni na dnevnem redu, namreč kriza, ki je nastala vsled ostavke prosvetnega ministra Velje Vukičevića in vprašanje vstopa Stjepana Radića v vlado. Obe vprašanji sta bili rešeni tako, da Stjepan Radić vstopi v vlado kot prosvetni minister. Radić je bil včeraj popoldne ob 16. pri Pašiću v njegovem kabinetu in je imel z njim konferenco, kateri sta prisostvovala tudi gg. Srškić in Nikola Uzunović. Pašić se je strinjal z Radićem glede vseh važnih vprašanj. Radić je po svojem odhodu izjavil velikemu številu novinarjev in narodnih poslancev drugih strank, da je bil njegov sestanek s Pašićem eden najlepših in najsrčnejših, kar jih je imel do sedaj. Radić je ostal pri Pašiću poldrugo uro. Vendar pa sta morala konferenco kmalu prekiniti, ker je St. Radić odšel v dvor.

Ob 6. uri zvečer je bil Radić sprejet v avdienco, ki je trajala eno uro. Izredno dobro razpoložen se je St. Radić vrnil iz dvora v klub, kjer je poslanecem razložil situacijo. Vsi merodajni krogi izjavljajo, da je St. Radić definitivno določen za prosvetnega ministra. Danes opoldne bo St. Radić prisegel. Ukaz za njegovo imenovanje je bil pripravljen že včeraj, podpisan pa bo danes dopoldne. Takoj po prisegi prevzame St. Radić svojo funkcijo. Ob 15. pojde v ministrstvo, kjer bo pozval vse načelnike, naj se mu predstavijo in uravnal v glavnem one posle, ki se imajo nujno izvršiti.

V petek potuje St. Radić v Zagreb, v nedeljo bo govoril v Ljubljani na zboru

vanju Zveze slov. kmetijskega ljudstva. Kar se tiče oseb, ki jih bo St. Radić imenoval na važnejša mesta v prosvetnem ministrstvu, ni še nič gotovega. Mnogo je praznih mest v ministrstvu in zato je verjetno, da bo prišlo na važnejših položajih do znatnejših izprememb.

Na ta mesta bodo prišle le osebe, ki uživajo popolno zaupanje. Instrukcije, po katerih se bo osobe v ministrstvu ravnavale, še niso izdelane. V prosvetnem ministrstvu je mnogo odprtih vprašanj, ki jih bo uredil St. Radić takoj prve dni. Drugih izprememb ni pričakovati.

Na merodajnem mestu se dela tudi na tem, da dobijo radićevci v zunanjem ministrstvu podtajniško mesto. Nekateri smatrajo, da je najresnejši kandidat za to mesto dr. Pernar.

HSK se bo sestal prihodnji četrtek v Zagrebu na sejo glavnega odbora. Na seji bodo razpravljali o vseh onih vprašanjih, ki se morajo pretresati v vladi in v skupščini. Radićevci zanimajo predvsem agrarna vprašanja v Dalmaciji in zakonski načrt o občinskih samoupravah. HSS bo zahtevala, da se ta zakon sprejme še v jesenskem zasedanju narodne skupščine, ali najkasneje spomladi. Vzporedno s tem se mora rešiti vprašanje oblastnih samouprav.

O vsem tem bo izdelan obširen načrt, o katerem bosta razpravljali vlada in skupščina.

Vstop St. Radića v vlado je bil v skupščini zelo simpatično sprejet, tako da niti opozicija ni imela ničesar ugovarjati. To je najboljši znak za konsolidacijo v državi.

Seja radikalnega kluba.

POROČILO RADOJEVIĆA O GOSPODARSTVU V BRODARSKEM SINDIKATU.

Beograd, 18. nov. Ker se seje radikalnega kluba ni mogel udeležiti ministrijski predsednik Pašić niti večina ministrov, je bila razprava o slučaju odstojnega prosvetnega ministra Vukičevića odgodena. Radikalni klub je zato včeraj razpravljao o brogarskem sindikatu. Prometni minister je podal obširno zgodovino razvoja brogarskega sindikata in utemeljeval svoj predlog, da brogarski sindikat preide v državno last in da se sindikat organizira na širši trgovinski podlagi. Poročal je tudi, kako je prišlo do spora s sindikatom. Navedel je vse nepravilnosti in nekorektnosti, ki jih je zakrivil sindikat napram državi. Nad polovico delnic ima v sindikatu država, medtem ko ima brogarsko društvo komaj ene četrtino. Brodovne tarife so za 50% višje nego železniške. Sindikat ima letnega deficita 11 milijonov dinarjev kljub temu pa daje velike tantjeme. Razen tega je dolžan sindikat 19 milijonov dinarjev za amortizacijski fond, vendar pa ne plačuje tega dolga. Sindikat bi

da narodu samoupravo in da se spoštuje njegove posebnosti. Zlasti velja to za Slovaško, ko je bila vendar Slovaki v Pittsburski deklaraciji avtonomija slovesno obljubljena. Pri nas Slovenci pa leži sila avtonomistične misli v prvi vrsti na slabši upravi. Zato se Beograd tega še danes ne zaveda.

V redu in brez nasilja so se vršile češkoslovaške volitve in zato je njihov rezultat tako jasen in naraven. Zato pa je tudi tako poučen in sicer ne samo za Čehoslovake, temveč tudi za nas. Ali pa bomo mi ta nauk upoštevali?

moral imeti tudi poseben proračun za graditev novih ladij in za popraviljanje starih. Toda popravila plačujejo iz amortizacijskega fonda.

Dalje dolguje brogarski sindikat 6 in pol milijonov državi za material in 11.330.000 Din za ladje. Za poslopja, v katerih se nahaja srbška brogarska družba, dolguje 74 tisoč dinarjev. Od leta 1919 niso bila popravljena niti korita na ladjah in vsled tega ladje propadajo. Značilen primer za društveno gospodarstvo je to, da je direktor Pavlović stavil v proračun družbe 7000 dinarjev, ki so mu bili na potovanju ukradeni. Sindikat dalje zahteva, naj sam vrši ves tovorni promet; železnice naj služijo za potniški promet. To pa ni mogoče, ker se promet s potniki ne izplača. Govornik zahteva, da sodelujejo v upravi razen trgovskih in industrijskih ustanov še zastopniki države, da bi imela država večjo kontrolo.

Za predlog prometnega ministra sta govorila še poslanec Nikolić in Stojšić, dr. Subotić pa je izrazil dvom, da bi moglo podjetje na ta način uspevati. Ker je to vprašanje velike važnosti, bo radikalni klub o njem ponovno razpravljal 27. t. m.

SKUPŠČINA ODGODENA DO 27. T. M.

Beograd, 18. novembra. Seje narodne skupščine so odgodene do 27. t. m. Med tem časom bo finančni odbor sprejel budžetne dvanaestine, katere je včeraj finančni minister predložil skupščini. Po ustavi morajo biti dvanaestine do konca meseca sprejete. Dr. Radonjić je sklical sejo finančnega odbora za 20. t. m., na kateri se bo razpravljalo o dvanaestinah.

Vode še vedno naraščajo.

Zagreb, 18. novembra. Po vesteh iz Siska voda še vedno narašča. Kulpa se je dvignila za nadaljnjih 18 cm, Sava za 3 cm. Preti opasnost, da pride celo mesto pod vodo. Enake vesti se čujejo tudi iz drugih krajev. Donava je narasla pri Bratislavi za 14 cm, pri Komornu za 20 cm, pri Vukovaru za 36 cm, pri Palanki za 22 cm, pri Zemunu za 25 cm. Znatno je narasla tudi Drava, Tisa, Kulpa pri Karlovcu, Vrbas pri Banjaluki. Ker še vedno neprestano dežuje, preti nevarnost velike poplave.

AMNESTIJA ZA POLITIČNE ZLOČINE.

Beograd, 18. novembra. Kakor čujemo iz dobro informirane strani, se te dni pripravlja nova amnestija za politične zločince. Ta amnestija se tiče vseh onih, ki niso storili kaznivih dejanj iz koristoljublja. Kakor izgleda, se bo ta amnestija izvršila o priliki rojstnega dneva Nj. Vel. kralja.

«OSSERVATORE ROMANO» O SPORU Z JUGOSLAVIJO.

Rim, 18. novembra. Včerajšnji «Osservatore Romano» omenja po daljšem molku zopet incidente, ki so nastali med jugoslovensko vlado in Vatikanom. List skuša z juridičnega stališča opravičiti postopanje Vatikana, sklicujoč se na znani breve «Slavorum gentem» papeža Leona XIII. Omenjeno vatikansko glasilo povdarja, da je pravica na papeževi strani in da jugoslovenska vlada v tej stvari nima nič revindicirati. Posebno ostro kritizira postopanje jugoslov. poslanika pri Vatikanu, ki je zahteval intervencijo italijanske vlade, katere po mnenju vatikanskega organa nima nobene ingerence v tem vprašanju, ker da je to popolnoma interna stvar Vatikana.

NOTRANJA KOLONIZACIJA V HERCEGOVINI.

Beograd, 18. novembra. V ministrstvu agrarne reforme proučavajo vprašanje notranje kolonizacije v Hercegovini, da bi se vsaj en del kočarjev mogel naseliti v teh krajih. V ministrskem oddelku za agrarno reformo v Sarajevu bodo ustanovljeni posebni odseki, ki se bodo bavili s tem vprašanjem.

NUJNE POTREBE ZAGREBA.

Beograd, 18. novembra. Zagrebški mestni načelnik Heinzel je prispel v Beograd v posebni misiji. Skupno z Radićem bo Heinzel posetil pristojna ministrstva, da dobe poplavljeni hrvatski kraji nujno potrebno pomoč. Heinzel bo posetil tudi finančnega ministra in ga zaprosil, da sprejme v proračun večjo postavko za zgradbo nasipov, ki jih je pred 2 leti prodrla Sava.

LJUDSTVO ZA RIZA KANA.

Pariz, 18. novembra. Iz Teherana poročajo službeno, da so se v celi državi vršile volitve za perzijski parlament. Do nemirov ni prišlo. Ogromna večina je glasovala za Riza Kana. S tem plebiscitom je bila sankcionirana njegova proglasitev za šaha.

ANKETNA KOMISIJA V ATENAH.

Atene, 18. novembra. Anketna komisija Zveze narodov, ki ima preiskati grške-bolgarski spor, je včeraj prispela v Atene. Na kolodvoru je člane komisije sprejel pomočnik zunanjega ministra. Okoli 18. so bili člani komisije sprejeti od zunanjega ministra Rufosa.

Razstavo je otvoril v imenu Narodne Galerije in Društva prijateljev Poljske dr. Fr. Stele, ki je pozdravil navzoče izvajal: Prvič stopa danes med nas poljska oblikujoča umetnost in dogodek pomenja za nas nov korak za medsebojno izmenjavanje slovenskih kulturnih vrednot. Poljska umetnost ima za seboj sijajno tradicijo; koncem srednjega veka se je povzpelo do mednarodne višine Wil Stwoz; nato so sledila dela poljske renesanse, ki pomenjajo najvišji procvit renesančne umetnosti na megleben severu. Ob tragičnem koncu poljske samostojnosti je kralj in navdušen ljubitelj umetnosti St. Poniatowski dal ime naslednji epohi, o kateri pričajo obchudovani umetnostni zakladi Varšave. Ko je bila sredi 19. stol. Poljska najbolj ponižana, je bila umetnost tisti ventil, po katerem so prihajale do izraza življenjske sile trpečega naroda. Sporedno z literaturo je oblik umetnost rodila Poljakom mistično kraljestvo duha. Umetnost te dobe zastopa Artur Grotfger.

Dnevne vesti

NAPITNICA FINANČNEMU MINISTRU.

V Ljubljani je v resnici vse mogoče in tako je mogoče tudi to, da je bila na banketu, prirejenem ob priliki otvoritve novo tlakovane Miklošičeve ceste, izrečena napitnica tudi finančnemu ministru dr. Stojadinoviću.

Ker pripravlja dr. Stojadinović za 4 milijarde višji proračun in ker vsled tega davki čisto gotovo ne bodo znižani, temveč preje zvišani, zato predlagamo že sedaj, da izvoli Ljubljana ob priliki sprejema proračuna dr. Stojadinovića za svojega častnega občana.

Tako bo stvar popolna in dr. Stojadinović bo imel to zavest, da minister slovenskih simpatij sploh izgubiti ne more!

Eh, mi Slovenci!

Akcija za zgradbo stanovanjskih hiš. Organizacija stanovanjskih najemnikov in organizacija hišnih posestnikov sta predložili ministru za socialno politiko skupno spomenico, v kateri se pritožujeta, da pet mesecev potem, odkar je stopil v veljavo novi stanovanjski zakon, vlada še ni pričela z gradnjo malih stanovanj, da bi rok veljavnosti sedanjega zakona kmalu potekel. Spomenica zahteva, da se prične takoj z grajenjem državnih uradnih poslopj, da se unese v novi proračun 38 milijonov dinarjev za zgradbo malih stanovanj ter podvzamejo mere, da se prisilijo privatna podjetja k zgradbi stanovanjskih hiš za njihove uslužbenke.

Udruženje slovenskih avtonomnih mest. Predvčerajšnjim je bil v Ljubljani sestanek zastopnikov slovenskih avtonomnih mest v svrhu ustanovitve »Udruženja slovenskih avtonomnih mest«. Sestanka so se udeležili zastopniki Ljubljane, Maribora, Ptuj in Celja. Sklenjeno je bilo, da se ta za varstvo skupnih interesov in avtonomnih pravic potrebna organizacija ustanovi. Sedež bo v Ljubljani, na zunanjo reprezentirano udruženje po tajništvo v Ljubljani. Udruženje je odposlalo na kompetentno mesto v Beograd odločen protest proti nameravani ukinitvi Poštne direkcije v Ljubljani.

Amnestija za vojaške begunce. »Službeni vojni list« objavila ukaz o amnestiji sledenih deliktov: 1. Do dneva ukaza, t. j. do 20. novembra t. l., izvršenih po § 44. voj. kaz. zak. kaznivih dejanj; ti delikti so oproščeni, če se javijo krivci prostovoljno do dne 1. jan. 1926; 2. deliktov po §§ 57. in 58. voj. kaz. zak. (samovoljno oddajanje, beg in dogovorjeni beg) izvršenih od strani oficirjev, podoficirjev, kaplarov, redovov in neukaznih oseb vojske in mornarice v času od 21. oktobra 1923 do 20. novembra 1925; ti delikti se odpustajo v slučaju, da so se krivci prostovoljno vrnili k svojim komandam ali pa prijavili sami vojnimi ali civilnim oblastim radi upoštevanja h komandi, oziroma, da bodo to storili najdalje do dne 1. januarja 1926.

Zoper surovo občevaranje s telefonistinjami. Ministrstvo pošte in brzojava je naročilo vsem direktorjem, da vzamejo v zaščito telefonistinj, ki jih nezadovoljni abonenti čestokrat bručijo z besedami in izrazi, karšni v občevaranju z uradnimi osebami niso dovoljeni. Takim abonentom se ima telefon ukiniti. Poleg tega se opozarja direktorje na to, da imajo pravico zahtevati za svoje uslužbenke tudi sodnijsko zadoščenje.

Akcija za žrtve fašistovskega nasilja. Jugoslovanska Matica je uvedla akcijo za zbiranje prostovoljnih prispevkov za pomoč našim ljudem onstran meje, ki so bili oškodovani ob priliki zadnjih fašistovskih napadov.

Prestopanje v pravoslavje na otoku Visu. Pred par dnevi se je pričelo med prebivalstvom otoka Visa živahno gibanje za prestop v pravoslavje. Na čelu akcije stoji načelnik tamkajšnje delavske organizacije Ivan Reljanič. Pokret je povzročilo nastopanje tamkajšnje duhovščine. Dosedaj je prestopilo 50 rodbin.

Pomorski promet. »Jadranska Plovidba« je ukinila za nekaj časa parniški promet z Metkovićem, ker parniki vsled narasle Neretve v luki ne morejo pristajati.

Odkup tobaka v Hercegovini se prične s 20. novembrom. Producersi so vložili na upravo državnih monopolov prošnjo, da bi se jim izplačeval tobak takoj v gotovini.

Obmejni kolektor v Mariboru. Glede tega vprašanja se vrši v kratkem konferenca med prometnim, finančnim in notranjim ministrom. Na konferenci se reši vprašanje principijelno. Finančni minister je, kakor poročajo iz Beograda, pripravljen likvidirati potrebne kredite, dočim boče notranji minister predvsem ugotoviti, koliko inozemskih uradnikov (železniških, policijskih in carinskih) bi prišlo pri tem v poštev. Inozemski personal pride pa pravzaprav v poštev samo v toliko, v kolikor mu je treba dati na razpolago potrebne ubikacije.

Djakovo želi postati mesto. Občinski odbor je vložil tozadevno prošnjo na notranje ministrstvo. Stvar utesne biti rešena v par dneh.

Zoper ukinjenje osiške gimnazije je vložila osiška mestna občina protest na prosvetno ministrstvo. V vlogi se prosi, da se peti razred vsaj za letos zopet otvori, da ne bo treba hoditi dijakom v druga mesta.

Usposobljenostni izpiti za osnovne in meščanske šole so se vršili pred izpraševalno komisijo v Ljubljani pod predsedstvom g. ravnatelja Antona Doklerja v času od 6. do 16. novembra. Izpit za meščanske šole (II. sk.) je napravila s. Justina Koncilja. Za osnovne šole so bili usposobljeni: gg. Benedičič Janko, Bizjan Franc, Bohine Leopold, Bratko Rudolf, Čuk Ladislav, Dolinar Zdenko, Gerlanc Bogomil, Grom Milan, Jančigaj Stane, Justin Ciril, Petelin Albin, Puš Ludovik, Rihar Rafael, Rott Gotard, Stopar Ivan, Valjavec Franc, Vovčica Josip, s. Aljančič Ana, Ambrožič Roza, Andrejka Katarina, Benedičič Vida, Berce Ana, Berce Darinka, Bolha Roza, Brežnik Jožica, Čuk Zora, Dokler Bogdana, Faganel Miroslava, s. Fajdiga Olga, (z odliko), Kavec Marija, Kavšek Franja, Hovevar Karla, Janežič Doroteja; Jeglič Ana (z odliko), Kavec Marija, Kavšek Franja, Kemperle Ljudmila, Kordiš Matilda, Kozjek Ana, s. Kuhar Elizabeta, Kunc Marija, Kuželj Franciška, Lapajne Erna, Lemčič Ivana, Malselj Matilda, Mežan-Gogola Irma, Mihelčič Hilda, Miklavčič Erna, Milavec Josipina, Pavčič Danica, Peterlin Marija, Pirnat Terezija, s. Pistotnik Marija, Podboj Marija (z odliko), Pogačnik Vida, Pucelj Ivana, Rajšp Magda, s. Sagadin Ivana, Sojer-Kalužinska Stef., Svetlič Ana, Šmid Marija, Suligoj Elizabeta (z odliko), Schwiebert Jerica, Sušteršič Franciška in s. Toplak Antonija. Izpit iz srbohrvaščine za osnovne šole je napravil Tončič Franc. 3 kandidati so med izpitom odstopili, reprobiranih je bilo 8 kandidatov.

Za zimsko porotno zasedanje izžrebani porotniki. A. Glavni porotniki: Smuk Matija, Bloke 18, Vrhnika; Detelja Ivan, Dob 15, Kamnik; Kajdič Josip, Mlino 13, Radovljica; Jelenc Peter, Spodnja Lipaica 31, Radovljica; Ložar Avgust, Ljubljana, Rečna ul. 6; Bezan Josip, Toplice 20, Litijska; Jakopič Andrej Zg. Laze 46, Radovljica; Beravc Janez, Predtrg 35, Radovljica; Beve Franc, Velika Preska 6, Litijska; Ahlin Vinko, Jezica 16, Ljubljana; Lovko Ivan, Begunje 33, Logatec; Rožina Ivan, Ljubljana, Sv. Jerneja c. 59; Jereb Franc, Hraše 29, Kranj; Komar Iv., Ljubljana, Krakovska ul. 13; Novak Lovro, Pivka 6, Kranj; Oblak Ivan, Vrhnika 1; Adamič Jos., Zg. Domžale 25, Kamnik; Hafner Leop., Skofja Loka 10, Kranj; Bonač Ludvik, Begunje 27, Logatec; Dimnik Janez, Zalag 27, Ljubljana; Ignac Znidaršič, Verd 6, Vrhnika; Perko Ivan, Zgornja Sika 7, Ljubljana; Jerman Anton, Kapljavas 13, Kamnik; Suša Viktor, Zagorje 65, Litijska; Caserman Franc, Vrhnika 274, Ljubljana; Glavič Jernej, Ljubljana, Celovška cesta 23; Gornik Franc, Rakke 121, Logatec; Samotran M., Mala Ligonja 6, Vrhnika; Bokali Jože, Poljane 25, Litijska; Kravanja Anton, Begunje 31, Logatec; Ferjančič Iv., Gor. Logatec 11; Vrhove Jos., Ljubljana, Poljanska c. 46; Jan Jak., Podhom 10, Radovljica; Setine Martin, Vrhnika 99; Krevljčič Andr., Potoki 12, Radovljica; Kastelec Ivan, Zalag pri Šmarju 1, Ljubljana. Nadomestni porotniki: Českuti Bernard, Ljubljana, Stari trg 3; Zore Rudolf, Ljubljana, Sv. Florijana ul. 26; Fabiani Pavel, Ljubljana, Stritarjeva ul. 5; Malner Julij, Ljubljana, Vodnikov trg 3; Jelenič Viktor, Vič, Rožna dolina 148; Jenko Avgust, Ljubljana, Gosposvetska c. 7; Urbančič Jos., Ljubljana, Miklošičeva c. 8; Boc Anton, Vič, Glinice 46; Vatovec Jos., Ljubljana, Kongresni trg 3.

VABILO NA ZBOR ZAUPNIKOV ZVEZE SLOVENSKEGA KMETSKEGA LJUDSTVA, ki bo

v nedeljo, dne 22. t. m. ob 9. uri dopoldne v dvorani Mestnega doma v Ljubljani. Na shodu poroča predsednik HSS

STEFAN RADIČ. Vstop dovoljen le proti vabilu. Predsedstvo Zveze slovenskega kmetškega ljudstva.

Velikemu slavistu Vatroslavu Jagiću je bila te dni odkrita na njegovi rojstni hiši v Varaždinu spominska plošča. Slavnosti so se udeležili med drugim zastopniki ljubljanske in zagrebške univerze, Jugoslovanske akademije in raznih drugih znanstvenih institucij. Na Jagićev grob je bilo položenih več vencev, med drugim eden od »Znanstvenega društva v Ljubljani«, drugi od ljubljanske univerze.

Noblova nagrada za literaturo. Po poročilih iz Stockholma je sklenila švedska akademija, da razdeli Noblovo nagrado za književnost za leto 1925 šele prihodnje leto.

Avstrijsko prosvetno ministrstvo v boju za povzdigo morale. Avstrijski listi pišejo: Prosvetno ministrstvo je odredilo sprčo pričetka državnih smučarskih kurzov, da je od slej prepovedana pripustitev žensk k moškim kurzom in narobe. Zdi se, da je poplaval Avstrijo val moralnosti. Najpreje se je pritožilo

POSILANO. Pojasnilo.

S člankom »Javno pojasnilo in vprašanje« priobčenem v 240. številki »Jutra« z dne 16. oktobra 1925 sem objavil nekako politično kritiko o medstrankarskem sogovoru ZSKL in NRS v Mariboru ter sem se v istem med drugim dotaknil tudi osebe g. dr. Ravnika, predsednika narodno radikalne stranke v Mariboru na način, ki bi se lahko v javnosti tolmačil kot žaljiv.

Jaz sem to storil v prvi hitrici vsled napačnih informacij in radi tega obžalujem in tem potom to popravljam, zlasti pa še, ko sem naknadno zvedel, da je baš dr. Ravnik kot odvetnik nudil za časa volitev preganjnim pristašem slovenske republikanske stranke brezplačno pravno pomoč.

E. Stoklas.

Sv. Andraž v Halozah, dne 14. nov. 1925.

la linška duhovščina zoper javno žensko telovadbo, sledile so druge stvari in sedaj pride prosvetno ministrstvo z odredbo, ki je, na glede na malenkostno-omejeni duh, ki jo je rodil, enostavno ne razumemo. Pri smučarskih kurzi naj se izvede stroga ločitev spolov. Mari je pozabilo naučno ministrstvo, da eksistira rodniške kopeli, kjer se srečujejo moški in ženska v stanju, ki se od adjucije pri skikurzih pač nekoliko razlikuje? Radevedni smo na nadaljnje navedene odredbe naučnega ministrstva.

Interesente

vabimo neobvezno na ogled naše krasne zimske zaloge oblek in suknj.

JOSIP ROJKA, Ljubljana.

6000 kratno povišanje najemnine se uvede s 1. majem — ne pri nas, temveč v Avstriji. Zvišanje se uvede polagoma: S 1. februarjem namerava zvišati vlada najemnino na 2000 kratni znesek s 1. majem pa na 6000 kratni. Da vlada radi tega med dunajskimi najemniki velikansko razburjenje, je naravno.

Zagrebski mestni načelnik dr. Heinzl je bil odlikovan od papeža povodom 1000. letnice dr. kraljevstva z redom sv. Jurija. Odliko mu je vročil te dni zagrebški nadškof dr. Bayer ob svojem povratku iz Rima.

Skrateljica v Splitu in Šibeniku. V Splitu skrateljica pojema. Trenutno je tam samo še 27 bolnikov, ki se jim je vsem obrnilo zdravje na boljše. Nasprotno pa se širi skrateljica v Šibeniku slej ko prej. Oblasti so odredile, da osebe pod 16 leti ne smejo obiskovati nobenih javnih lokalov in nobenih krajev, kjer se zbirajo ljudje.

Železniška katastrofa pri Dünaburgu. Pri Dünaburgu na Latskem je trčil D-vlak Riga—Varšava z nekim osebnim vlakom. Pri tem so bili razbiti štirje vozovi in je bilo večje število ljudi ubitih, oziroma težko poškodovanih. Nesrečo je povzročila napačno postavljena kretinca.

Amerikanski dvoboj v Budimpešti. 22-letni urednik nekega budimpeštanskega modnega žurnala Nikolaj Prokay se je poskušil te dni zastrupiti z veronalom. Zapustil je pismo, v katerem sporoča, da je imel radi neke ljubavne razmere amerikanski dvoboj. Ker je polegnil črno kroglico, se mora preseliti na drugi svet. Njegovo stanje je smrtno-nevarno.

Mestna zastavljavnica ima tomesečno dražbo februarja 1925 zastavljenih predmetov 19. novembra t. l. ob 3. uri popoldne.

LAJŠANA PLAČILA ZA OBLEKE DAJE O. BERNATOVIC

Ljubljana.

Novotlakovana Miklošičeva cesta je bila predvčerajšnjim zvečer slovesno otvorjena. Cesta bi nudila res eleganten, velikomesten pogled, da je zazidana ob obeh straneh izključno s takimi poslopji, kakor bi morala biti, ne pa deloma z dvonadstropnimi kalupami, ki spadajo na periferijo in ne v centru. Eno od poslopj, ki jo je pokvarilo za bogve koliko časa, je »palace« okroglega urada za zavarovanje delavcev. Glede justične palače je vsaj upati, da se dvigne prej ali slej za eno nadstropje, ki je bilo projektirano že v načrtu, pozneje pa črtano. (To je bilo v Avstriji. Koliko bolj potrebno bi bilo III. nadstropje sedaj, ko je nastanjen v tej palači poleg okrajnega ter deželnega sodišča itd. tudi višje deželno sodišče! To bodi mimogrede omenjeno). — Novi asfaltni tlak in razsvetljava sta vredna vse pohvale.

Odbor društva »Pravnik« sklicuje izredno glavno skupščino na dan 29. novembra 1925 ob 10. uri dopoldne v dvorani št. 79 deželnega sodišča v Ljubljani. Dnevni red: Razgovor o drugem kongresu pravnikov kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Ker je predmet velike važnosti, se člani pozivljejo, da se skupščino polnoštevilno udeležijo. Člani, ki se osebno skupščine ne utegnejo udeležiti naj pošljejo odboru pismena mnenja do vključno 25. t. m. — Odbor društva »Pravnik«.

PROCES ZOPER BANATSKO OTROVALKO. Proces zoper Reljičevu je dosegel svoj višek tretji dan obravnave, ko sta se jela boriti z izredno energijo za zmago državni pravd-

Popolnoma novo! Velikanski uspeh pri včerajšnji premieri! Senzacionalno!

V IMENU CARA

Šesti dejanj iz ruskega dvora. — Povest treh častnikov, ki so znali čuvati svojo čast, a niso znali čuvati časti neke devojke; v glavni vlogi dražestne

LYA DE PUTTI

V vlogi ruskega cara Erich Kaiser-Titz, poročnika Borisa Hans A. Schlettov. V ostalih vlogah samo prvovrstni kinoigranci, nepozabni Hagen iz Nibelungov. — Ljubezen kot rešiteljica težkih zapletljajev. — Krasna vsebina. — Kolosalna režija. — Izvrstna igra.

Predstave kakor običajno ob 4., pol 6., pol 8. in 9. — Samo še dva dni.

Izven programa: Najnovejši francoski »Pathe Journal«.

EHNI KINO MATICA. Vodilni kino v Ljubljani (Tel. 124).

Matejko, Wyspianski, Malczewska itd., vsi narodni buditelji in oznanjevalci velikega dne, ki ga je doživela Poljska v letu 1918. Ko sedaj prvič stopa ta umetnost med nas, je ne bomo gledali samo s kritičnim očesom, ampak tudi z željo, da spregovorimo z nami s svojimi najbolj nepokvarjenimi slovansko dušo in da nas za grafiko obišče tudi poljsko slikarstvo iz dni narodovega trpljenja in vstajenja. — Svoj pozdravni govor je zaključil v poljskem jeziku z zahvalo in priporočilom na zastopnika poljskega naroda ter s klicom: niech żyje Polska.

Z zahvalo Narodni galeriji za vzorno prireditvev je poljski konzul dr. Maywalt razstavo otvoril, nakar je dr. Stele navzočim razstavljenih dela, ki jih je okrog 260, podrobneje tolmačil.

25-LETNICA GE. POLONICE JUVANOVE. Včeraj zvečer je ljubljansko občinstvo popolnoma napolnilo dramsko gledališče in z viharinimi ovacijami pozdravilo go. Polonico Juvanovo, ki obhaja 25-letnico svojega delovanja pri slovenski dramati. Obdani od skupnega članstva ljubljanskega gledališča je g. Oton Zupancič čestitil in v daljšem nagovoru povdnil zasluge slavjenke. V imenu dramskih kolegov in kolegic je govoril g. Jerman in prebral pozdravno pismo g. Nučiča iz Zagreba; v imenu operne družine pa g. Betteto; jubilarntki se je poklonil tudi poslanec celjskega odra. Med mnogobrojnimi darili in obilnimi cvetjem se je globoko ganjena slavjenka zahvalila vsem s prisrčnim hvale. Vence in darila so poslali ljubljanska mestna občina, beograjski igralci, razne korporacije, občinstvo itd. Občinstvo je prisrčno-burno spremljalo vse izraze ljubezni, ki jih je bila deležna jubilarntka ob zasluženem slavlju. — Nato je sledila premijera Golarjeve drame: Zapeljivka, o kateri bomo poročali.

Pri današnji predstavi Offenbachove opere »Hoffmannove pripovedke« poje vlogo Antona ga. Vika Caleta. Ostale vloge so sledeče zasedene: Gioletta — ga. Poličeva, Olimpia — gna. Kocuvanov, Nikolaj — gna. Pofučkova, Hoffmann — g. Banovec, Lindorf, Coppellus, Dapertutto in Mirale — g. Rumpelj, Crespel — g. Zupan, Spalanzani — g. Mohorič, Herman — g. Šubelj itd. Opera se poje za red B. V drami pa se vprizori Cankarjeva komedija »Za narodov blagor« za red C.

PARISKE NOTICE. (Od našega pariškega poročevalca.) »Aferac«.

Doslej ni bilo nobenega nesporazumljenja, če je omenil kdo »aferac«. Odslej pa je treba dopolniti: Afera Dreyfus, afera Daudet. Skoro tri tedne so porotniki strašno trpeli. Prav zadnji nadomestni porotnik je moral nastopiti potem, ko so odnesli njegovega prednika, dva stota težkega mesarja — ki mu je postalo slabo — v bolnico. V zanimanju javnosti stopajo politični dogodki popolnoma v ozadje, na veliko žalost opozicije, ki ji je onemogočeno izzvati znani »vihar ogorčenja« zoper finančne načrte kartela. Okrog 11. ure dopoldne narasla »kaka« radovednežev, ki bi radi prisostvovali obravnavi, že na 10 metrov. Ker se prične obravnavati točno ob polne, prinesejo ljudje zajtrk seboj, in kake pol ure izgleda razpravna dvorana kot kaka obednica. Sluge, ki morajo dvorano čistiti, so vsi obupani. V mali samokolnici morajo odpeljati vsako jutro vsakovrstne stvari: prazne škatle sardin, črepinje krožnikov, zamazane robce in servetje — da ne govorim o običajnih ostankih jestvin — dalje pa tudi nebroj stvari, ki pričajo bolj o pozabljenosti pariškega damskega sveta: ročne torbice, zrcala, škatlice za puder in razna kosmetična sredstva — pred kratkim so našli celo par finih, majhnih čevljev: Očitno je nataknila dama svoje razbolele nožice v copate, ki jih je prinesla v ta namen s seboj ter poznala pozno zvečer na čevljevke...

Sicer pa nameravajo posneti iz procesa neke vrste film z nadaljevanji: Za Soferjem Bajotom vložijo baje tudi vsi drugi, ki jih je razžalil Daudet, Lannes, Marlier, Delanger itd. zoper njega tožbe radi žaljenja časti. V tem slučaju bi morali nastopiti kot priče: Poincaré, Millerand, Léon, Blum in mogoče celo »Gastounet«, poleg gotovega števila članov Akademije, igralcev in umetnikov. Gospod Daudet polaga, kakor se zdi, važnost na to, da postane njegova »afera« največja v tretji republiki...

Porotniki so potrdili s 7 da, proti 5 ne vsa vprašanja ter priznali olajševalne okolščine. Daudet je bil obsojen na 1500 frankov globe in pet mesecev zapora brez odloga. Delest pa na 500 frankov globe in dva meseca zapora. Sofer Bajot dobi 25.000 frankov odškodnine.

V eri »integralne nagote«.

Kljub temu, da prerokujejo znanstveniki izredno ostro in neusmiljeno zimo, manifestira večerna obleka, kakor zadnji krajec meseca, še vedno tendenco krčenja. »Popolnoma logične so večerne toalete in v skladu s fizikalnimi zakoni«, je menil neki zagovornik: »Mraz jih vleče skupaj...« V koncertnih dvoranah je mogoče spoznati samo po uredbi prostora in razsvetljavi, kje se nahaja oder, kje pa prostor za gledalce: V toaletah ni nobene razlike in med odmori ima človek občutek, kot da prisostvuje podaljšani predstavi. Pravzaprav zahteva moda, da je izrezan hrbet posebno globoko; to je tudi prav prikladno pri salonskih prireditvah, na plesih itd., prav neprikladno pa na tako priljubljenih banketih, kjer pride hrbet naravno manj do veljave. Tu je torej treba obrniti zadnji del na spredaj, kar izzove utis polne nagote. Pri zadnji, izredno sijajni recepciji na ruskem poslaštvu je sedel finančni minister med dvema aristokratijnama, ki sta baje tako na političnem kot na polju mode »dernier cri«. Par dni nato se je informirala ena od prijateljic o toaleti teh dveh dam. »Gospa de C... je bila precej dekolirana?« — »O, da, gotovo!« — »In gospa de N... tudi?« — »Še mnogo bolj, toda ne vem kako daleč; pod mizo si nisem upal pogledati.«

nik in zagovornik. Ena od zadnjih prič je izpovedala, da je obiskala bolnega Reljica ter opazila, da je pripravljala njegova žena mri-vaški prt. Vprašala jo je, zakaj to. Reljičeva je odgovorila: »Saj bo itak kmalu umrl.« Ko je bilo zaslišanih še nekaj prič, je planila obtoženka nenadoma kvišku ter zaklicala ner-vožno: »Prosim, to ni nobena obravnava, to je cirkus!« Predsednik jo je ukoril.

Po končanem dokaznem postopanju je do- bil besedo državni pravdnik, ki je povdarjal, da se sicer ne more opirati na izpovedbe prič, očitno, ki bi dokazale, da je obto- ženka zastrupila svojo rodbino, da pa se pred pričami navadno sploh ne zastruplja ljud. Reljičeva je ženski Landru. Indirekti- nih dokazov je dovolj. Zakon 40 letne ženske s 60 letnim starcem ni mogel biti srečen. Ze- na je hotela živeti in uživati, posebno v sek- sualnem oziru. Dokaz temu je dejstvo, da je začela v zaporu ljubavno razmerje s pazi- kom. Dokazano je, da se je peljala takoj po umoru svojega moža v Beč, da bi se bila tam zopet poročila, dokazano je, da se je iz- nebila svojega pastorka, da je prišla do ded- ščine. Tri človeške žrtve ima na vesti: Svoje- ga moža, svojega pastorka in svojo hčer. Za- to predlaga državni pravdnik smrt na veša- lih.

Zagovornik je izvajal v dve uri trajajočem govoru, da državni pravdnik nima nobenih konkretnih dokazov. Izpovedbe prič bazirajo večinoma na čenčanju in senzaciježeljnosti ča- sopisov. Sploh nikakor ni dokazano, da bi bila obtoženka umirle zastrupila. Spomnil je sodnike na svetopisemske besede: »Ne so- dite, da ne boste sojeni« ter prosil, da ne ravna- jo po principu »Fiat justitia, pereat mundus«, temveč naj obtoženko oproste.

Končno je izpregovorila še obtoženka. Za- trjevala je, da je imela posebno svojega pa- storka jako rada. Če bi ga bila hotela umo- riti, bi bila to vendar lahko storila, dokler je bil še majhen otrok. Končala je z beseda- mi: »Nedolžna sem in prosim, da se me oprosti.« Sodbo pričemo prihodnjik.

Gospodarstvo.

LJUBLJANSKA BORZA,
dne 17. novembra 1925.

Vrednote: Investicijsko posojilo iz l. 1921. den. 76; loterijska državna renta za vojno škodo bl. 313; zastavni listi Kranjske deželne banke den. 20, bl. 22; kom. zadolžnice Kranj- ske deželne banke den. 20, bl. 22; Celjska posojilnica d. d., Celje den. 200, bl. 205; Ljub-

ljanska kreditna banka, Ljubljana den. 210; Merkantilna banka, Kočevje den. 100, bl. 102; Prva hrvaška štedionica, Zagreb bl. 960; Kreditni zavod za trg. in ind., Ljubljana den. 175, bl. 185; Strojne tovarne in livarne d. d., Ljubljana den. 120; Združene papirnice Vev- če, Goričane in Medvode d. d., Ljubljana den. 120, bl. 126; »Stavbna družba« d. d., Ljub- ljana den. 100, bl. 110; »Šešir«, tovarna klo- bukov d. d., Škofja loka den. 146, bl. 150.

Blage: hrastovi hlodi od 28 cm napr., od 2 m napr., I., feo vag. nakl. post., 6 vag. den. 460, bl. 460; hrastovi plohi, obrobjeni, 70, 80 mm, od 2,50 m naprej, feo vagon meja den. 1400; hrastovi plohi, neobrobjeni, 70, 80, 110 mm, od 2 m naprej, feo vagon meja bl. 1100; bukovi plohi, neobrobjeni, 100 mm, od 2 m naprej, I., II., III., monje, po možno- sti suhi, feo vagon meja den. 550; pšenica bačka 76, feo nakl. post. bl. 240; kuruza sta- ra, par. Novi Sad bl. 160; kuruza stara, par. Ljubljana bl. 195; kuruza, umetno sušena, par. Novi Sad bl. 144; kuruza umetno sušena, feo vagon Topola bl. 142,50; kuruza nova, času primerno suha, kval. gar., feo vag. Novi Sad, 2 vag. den. 110, bl. 110; otrobi debeli, v vre- čah, par. Novi Sad, 1 vag. den. 145, bl. 145; otrobi drobnji, feo nakl. post. bl. 110; oves bački, feo nakl. post. bl. 170; oves sremski,

slav., feo nakl. post. bl. 170; ajda domača, feo vag. Ljubljana bl. 280; proso domače, feo prekmurska postaja bl. 215; krompir beli, feo nakl. post. Prekmurje bl. 62; orehi, dol., feo nakl. post. bl. 850; ječme, dol., feo nakl. post. bl. 225; fižol beli, ban., eg. vr., b/n, par. Postojna bl. 275; fižol rjavi, ban., v eg. vr., b/n, par. Postojna bl. 260; seno sladko, stis- njeno, feo nakl. post. Stajersko bl. 75; seno polsladko, stisnjeno, feo nakl. post. Stajersko bl. 60; slama stisnjena, feo nakl. post. Sta- jersko bl. 50.

BORZE.

— Zagreb, 17. novembra. Devize: Amster- dam 2270—2290, New York kabel 56,225 do 56,825, ček 56,128—56,728, London izplačilo 272,89—274,89, Pariz 225,3—229,3, Curih 1085,25—1093,25, Praga 166,52—168,52, Milan izplačilo 225,44—227,84, Dunaj 790,80 do 800,80, Berlin 1338,8—1348,8.

— Curih, 17. novembra. Beograd 9,20, New- York 518,60, London 25,14375, Pariz 20,75, Praga 15,375, Milan 20,72, Bukarešta 2,40, Dunaj 73,10, Sofija 3,75, Budimpešta 0,097270.

— Uzance za trgovino s sladkorjem in ka- vo. V zbornici za trgovino, obrt in industrijo se vrši v četrtek, dne 19. novembra t. l. ob 10. uri dopoldne anketa za ugotovitev uzane za trgovino s kavo in sladkorjem.

V oklopnjaku okoli sveta.

Spisal Robert Kraft.

»Ne! Tako enostavno pa vseeno ni.«
»Kako to, da ne?«
»Vsak kemik bo takoj spoznal, katera snov je. Zelo znana in po zemlji najbolj razširjena. Ampak to snov je treba na poseben način predelati.«
»Odposlanec zamahne z roko.«
»Delam, kakor so mi naročili in za jetnika ne smem zahtevati recepta.«
»Kaj pa?«
»Ali je res, da je substanca šele v dveh letih gotova?«
»Da.«
»Prav natanko v dveh letih?«
»Najmanj v dveh letih. V krajšem času se ni posrečilo mojemu očetu.«
»Vaš gospod oče je pripravil dvatisoč centov?«
»Da.«
»Kdaj je storil to?«
»Prvega februarja.«
»Tega leta?«
»Da.«
»Potem bo teh dvatisoč centov gotovih prvega februarja čez dve leti?«
»Prav gotovo.«
»Kje pa je to množino nastvil?«
»To je seveda moja skrivnost.«

(135)

»To pa hočemo vedeti, da prehitimo vsakega konkurenta.«

»Ah, tako!«

»Da, zakaj tu je pač treba reči: kdor preje seje, prej melje!«

»In potem mi izpustite jetnika?«

»Da. Vendar pa nam to še ne zadostuje.«

»Kaj pa še?«

»Vidite, čakati bi morali še vedno poldrugo leto, in kdo nam garantira, da je res vse tako...«

»Povedem vas sama na oni kraj.«

»To še vedno ne zadostuje. Kdo nam pove, da se razvija ona substanca res na ta način? Vaš gospod oče je napravil le dva koščka. Njegove poizkuse je pač prekinila smrt, preden jih je popolnoma dokončal...«

»Zagotavljam vas...«

»Ne, vse to nam ne zadostuje. Ali pa bi morali obdržati mr. Hartunga toliko časa v ječi, in s tem bi bili vi prav tako malo zadovoljni kot mi. In zdaj vam povem z eno besedo: da izpustimo jetnika le, če nam daste ves avtomobil z vsem, kar je notri!«

Leonor otrpne, sicer je stala ves čas mirno, zdaj pa je že bolj podobna Meduzi, zlasti v njenih očeh je ne- kaj, in to čuti mož takoj.

»Ničesar mi ne morete storiti — saj bom tako kmalu umrl — o o o o o.«

»Nikar se me ne bojte, vi govorite le po naročilu drugih,« izgovori počasi Leonor. »Ves moj avtomobil?«

»Z vsem, kar je notri.«

»Kar je notri?«

»Da. Gre nam le za zračne pištole, zračne puške,

pnevmatično kanono in vse ono, česar ostalo človeštvo še ne pozna.«

»Ves moj avtomobil?« ponovi še enkrat Leonor, kakor, da ne more razumeti. »Gospod, ali ste...?«

»Zblaznel? Ne. Le jetičen sem. In oni, ki so me poslali tudi niso blazni.«

»Kaj pa hočete napraviti z mojim avtomobilom?«

»Napraviti hočemo še nekaj povsem drugega kot vi. S tem avtomobilom in z vsemi iznajdbami smo gos- podarji sveta — da osvojili bomo ves svet — in sicer iz plemenitih nagonov — svoboda, enakost, bratstvo je naše geslo, ampak v popolnoma drugem smislu, kakor razlagajo ta izrek v francoski republiki, kjer je le v posmeh — mi pa ga bomo uresničili — s tem avtomobilom imamo za to moč.«

Mož je govoril z vedno večjim navdušenjem, ki je bilo zlasti videti v njegovih bleščečih se očeh, kakor jih imajo vedno jetični.

Nepremično ga gleda Leonor. Nekaj slut. Preje je prvič pokazala ljudem, kakšna sila je v avtomobilu, sila, o kateri tudi Georg ni nič vedel, videl je bil le navadne kroglice in granate, ki jih je oddajala pnevmatična kanona. Pri lovu na slone in pri nekem strelnem poizkusu ni opazil ničesar posebnega. Leonor mu ni razodela učinkovitosti revolverse kanone — preje to- rej je prvokrat pokazala človeku, kako strašno orožje ima, da je v stanu, da iz svoje premikajoče se trdnjave zažge mesto in je popolnoma uniči — in takoj je za- blisnila misel v glavah gotovih ljudi.

»Slišite,« se oglasi zopet enkrat Adam, »vi ste go- tovo anarhisti?«

Starejši gospod

s 100.000 dinarji, pozneje tudi več, bi vstopil kot družabnik v dobro ldočo industrijo. Prednost imajo samostojne gospe
Naslov v upravi lista.

MODNI SALON

MINKA HORVAT, Ljubljana
STARI TRO ŠTEV. 21

Ima vedno v zalogi najnovejše damske in dekliske stamfike in klobuke. — Žalni klobuki vedno v zalogi
Popravila se sprejemajo.

MALI OGLASI

Cene oglasom do 20 besed Din 5.—, vsaka nadaljna beseda 50 par.

DRVA - - ČEBIN

Wolfava ulica 1/II. - Telefon 56.

Absolventinja

rgovske šole želi vstopiti kot prak- tikantinja h kakemu večjemu ljub- janskemu podjetju. Ponudbe prosil na upravo lista pod: »Marilja«.

Dve mladenki

želita v svrhu duševnega razvedrila živahne korespondence z dvema in- telligentnima gospodoma. — Dopise na upravo lista pod »Črnotaska in Brunetka«.

Zdravo cepulo

razpošilja od 100 kg naprej po 100 dinarjev, pri pol ali vagonskem na- ročilu ceneje. Josip Lah, Moškanje.

Gospodična

trgovsko naobrazena išče mesta v pisarni, bodisi za knjigovodkinjo, kontoristnjo ali blagajničarko. — Pripravljena je iti tudi nekaj mese- cev brezplačno. Ponudbe prosil na upravo lista pod: »Pisarniška moč«.

Mlad gospod

veselega značja se želi seznaniti z istotako gospodično. Ponudbe na upravo lista pod: »Veseli«.

Cevlje na obroke

proti jamstvu dobite pri tvrdki M. Trebar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 6.

Sodarskega mojstar

(Oberbinder)
popolnoma večšega za pivovarniški obrat potrebuje pivovarna I. Bajloni i Sinovi, Beograd.

Mladenič

zdrav in pošten, vaje kmetije, ži vine ter vseh ostalih poljskih del išče primerno trajno službo. — Ponudbe z navedbo plače je poslati na upravo lista pod: »Vesteni«.

Širite in naročajte
edini neodvisni list
»Narodni Dnevnik«!

Najboljši švicarski pletilni stroji na svelu znamke

DUBIED

za obrt in industrijo. — Edina tovarniška zaloga za Slovenijo

JOSIP PETELINC, LJUBLJANA
blizu Prešernovega spomenika.

VINOCET

tovarna vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana, nudi
najfinejši in najokusnejši namizni kis iz
vinskega kisa.

Zahtevajte ponudbo!

**Tehnično in higijenično najmoderneje
urejena kisarna v Jugoslaviji.**

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta 3tev. 1a, II. nadstropje.

MAKULATURNI PAPIR

kg à Din 5.— prodaja uprava

»NARODNEGA DNEVNIKA«

TISKARNA „MERKUR“
TRG. IND. D. D.
Tiska knjige, pravila, cenike, račune, letake, časo-
pise, lepake, brošure, posetnice in razglednice.
Izvršuje vsakovrstne trgovske kakor tudi vse druge
uradne tiskovine. ----- Lastna knjigovoznica.

LJUBLJANA - SIMON GREGORČIČEVA UL. 13. - TELEFON 552